

že žalobci v předcházejícím sporu, nikoli teprve prohlášením v žalobě, nebo žalobou samou zrušili jednostranně spornou smlouvu ve smyslu §u 1118 obč. zák., nýbrž domáhali se výroku, že mimosoudní ustoupení od pachtovní smlouvy jest po právu. Tomuto stanovisku žalobců hovoří rozsudek okresního soudu v K. ze dne 13. února 1922, kde se v důvodech praví, že žalobci 26. listopadu 1919 právem zaujali stanovisko, že pachtovní smlouva jest zrušena pro průtah v zaplacení pachtovného. Ani z doslovu ani ze smyslu §u 1118 obč. zák. nelze seznati, že pro-pachtovatel může se domáhati předčasného zrušení pachtovní smlouvy jen žalobou a že jeho mimosoudní prohlášení, ačkoliv odpovídá zákonu, nemá zrušovacího účinku. (Viz Dr. Ermin Ehrenzweig, System der österr. allgem. Privatrechtes, 1920, druhý svazek, stránka 431).

### Čís. 4055.

**Vyhovuje-li závěť, zřízená tuzemcem v cizozemsku, tuzemským předpisům o formě závěti, jest zřízena v »náležité formě« ve smyslu §u 126 nesp. říz., třebas nevyhovovala předpisům místa zřízení.**

**Rozhoduje o poukázání dědiců na pořad práva, smí pozůstalostní soud pouze přezkoumávati, zda byla zachována předepsaná vnější forma; zkoumati vnitřní platnost závěti vyhrazeno jest soudci procesnímu.**

(Rozh. ze dne 9. července 1924, R I 550/24.)

K pozůstalosti československého státního příslušníka, (pořídívšího v Anglii, přihlásili s v tuzemsku dědicové ze zákona i ze závěti. S o u d p r v é s t o l i c e přijal dědické přihlášky těch i oněch na soud a p o u k á z a l dědice ze závěti na pořad práva, rekursní soud poukázal na pořad práva dědice ze zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

### D ů v o d y:

Nesporo jest, že zůstavitel byl československým státním příslušníkem, že zemřel v tuzemsku, že zanechal jmění jednak v tuzemsku, jednak v Anglii, a že též zanechal poslední pořizení, které dne 12. června 1921 v Birminghamu v Anglii v anglické řeči vlastnoručně sepsal a podepsal. K pozůstalosti, projednávané u okresního soudu v Jablonci n./N., přihlásili se jednak matka a sourozenci zůstavitelovi na základě zákona bezvýminečně, jednak nezletilé děti zůstavitelova bratra na základě onoho posledního pořizení výminečně. Oboje odporující si přihlášky byly podle § 122 nesp. pat. na soud přijaty. V tomto případě jde jen o otázku, která z obou skupin dědiců má podle § 126 nesp. říz. vystoupiti v roli žalobců. Podle tohoto zákonného předpisu má převzíti roli žalobce onen dědic, jenž má slabší dědický důvod, při čemž dědic, opírající se o závěť v náležité formě zřízenou, jejíž pravost nebyla popřena, má býti žalován dědicem, opírajícím přihlášku o zákon. Zákonní dědici nepopřeli, že poslední pořizení zůstavitelovo obsahuje ustanovení dědiců, že jest tedy závětí (§ 553 obč. zák.) a nepopřeli také, že bylo zůstavitelem vlastnoručně sepsáno a podepsáno, že jest tedy pravé. Popírají

toliko jeho právní platnost, protože anglický soud, projednávající pozůstalost, jsoucí v Anglii, prohlásil poslední pořízení podle tamnějších předpisů za neplatné a protože všichni zákonní dědici — i otec nezletilých dědiců ze závěti — uznali rovněž u anglického soudu neplatnost závěti. Dovolací rekurs má jen potud pravdu, pokud tvrdí, že otázka popřené platnosti posledního pořízení může být rozřešena jen sporem. Ale o to tu nejde, nýbrž o to, zdali co do pravosti nepopřená závěť byla zřízena »v náležité formě«, jak § 126 nesp. řiz. praví. Co znamenají slova »v náležité formě«, sluší zde posouditi podle §u 578 obč. zák., jenž předpisuje, že kdo chce písemně a beze svědků pořizovati, musí závěť vlastnoručně psáti a vlastnoručně svým jménem podepsati. Ohledně těchto požadavků může se nesporný soudce pouštět do přezkoumání pouze potud, pokud byla zachována předepsaná vnější forma, kdežto zkoumání vnitřní platnosti vyhrazeno jest soudci spor rozhodujícímu. Protože jest nesporno, že poslední pořízení vyhovuje na venek §u 578 obč. zák., byla právem v napadeném usnesení přikázána role žalobců zákonným předpisům. Lhostejno jest, že poslední pořízení sepsáno bylo v Anglii a že anglický soud podle tamnějšího práva jeho platnosti neuznal, protože stačí, že československý státní občan v cizině šetřil formy československého zákona, podle kterého dlužno u soudu v tuzemsku pozůstalost projednávajícího posuzovati i obsah posledního pořízení (§ 4 a § 35 obč. zák. *conclusionem a maiori ad minus*, pak § 21 nesp. řiz. a § 106 j. n. viz též *Walker Internationales Privatrecht II.* vydání str. 804). Lhostejno jest také, zda otec nezletilých dědiců, kteří se na základě závěti přihlásili, neplatnost závěti v Anglii uznal, neboť nehledě k nedostatku opatrovníckého schválení tito dědici zastoupeni jsou v tomto pozůstalostním řízení kolisním opatrovníkem, který přihlášku jménem nezletilců na základě závěti podal. Nepadá konečně na váhu ani ta okolnost, že soud nemá po ruce posledního pořízení v prvopisu, nýbrž jen v ověřeném opisu a ověřeném německém překladu, protože okolnosti pro rozhodnutí sporné otázky ve smyslu §u 126 nesp. řiz. podstatné, jsou nesporny.

#### Čís. 4056.

**Vyhlášením úpadku na jmění vyrovnávacího dlužníka n epomíjí jeho závazek z vyrovnání aniž závazek osob, jež přistoupily k vyrovnání jako rukojmí. Pokud konkuruje v úpadku věřitel, jemuž se dostalo vyrovnací kvoty zcela nebo z části, aneb jenž neobdržel dosud na vyrovnací kvotu ničeho.**

(Rozh. ze dne 9. července 1924, Rv I 704/24.)

Zalovaní přistoupili k vyrovnání Floriána M-a jako rukojmí a plátcí. Na jmění Floriána M-a byl vyhlášen úpadek dříve, nežli byl splnil vyrovnání. Žalobu o zaplacení 1.982 Kč 78 h p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, o d v o l a c í s o u d jí vyhověl. D ů v o d y: Je zjištěno, že žalovaní přistoupili k vyrovnání Floriána M-a jako rukojmí a plátcí. To znamená, že dle §u 1357 obč. zák. ručí oba jako nerozdílní (solidární) spoludlužníci za dluhy Floriána M-a, dotčené soudním vyrovnáním, dle míry a modalit, vyrovnáním stanovených. Věřitelé, vy-